

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KONTROLĖS
Į S T A T Y M A S**

2002 m. sausio 15 d. Nr. IX-705
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

1. Šio Įstatymo tikslas – reglamentuoti ginklų ir šaudmenų apyvartą siekiant užtikrinti žmogaus, visuomenės ir valstybės saugumą.

2. Įstatymo paskirtis yra įtvirtinti ginklų ir šaudmenų klasifikavimo į kategorijas nuostatas, ginklų ir šaudmenų apyvartos bei jos kontrolės teisinius pagrindus, taip pat nustatyti subjektų, kurių veikla susijusi su ginklais ir šaudmenimis, teises ir pareigas.

3. Įstatymo nuostatos netaikomos:

1) branduoliniams, cheminiams, biologiniams ar kitokiems masinio naikinimo ginklams;
2) daiktams ir įrenginiams, kurių konstrukcija ar įranga nėra skirta naudoti juos kaip ginklus, bet jie gali būti naudojami kaip ginklai;

3) šaunamiesiems ginklams, sukonstruotiems ir pagamintiems iki 1870 metų;

4) ginklams, kurie visiškai netinkami naudoti pagal jų tiesioginę paskirtį;

5) startiniams įtaisams;

6) sportui skirtiems lankams ir jų strėlėms;

7) karinei technikai ir jos įrangai;

8) pirotechnikos priemonėms, jų paleidimo įtaisams;

9) sprogmenims (išskyrus šaudmenis);

10) sprogstamosioms medžiagoms.

4. Šio straipsnio 3 dalyje išvardytų daiktų, įrenginių apyvartos tvarką nustato kiti teisės aktai.

5. Daiktų, įrenginių modelius ginklams bei konkrečiai jų kategorijai priskiria Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos sudaryta ekspertų komisija.

6. Specialaus statuso subjektų veiklai, susijusiai su ginklų apyvarta, galioja įstatymai, reglamentuojantys jų veiklą, išskyrus šio Įstatymo nustatytus atvejus.

2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

1. **Ginklas** – įrenginys ar daiktas, sukonstruotas ar pritaikytas gyviesiems ar kitiems objektams, taikiniams naikinti, žaloti ar kitaip jiems paveikti.

2. **Šaunamasis ginklas** – įrenginys ar daiktas, sukonstruotas ar pritaikytas kaip ginklas, iš kurio sprogimo, dujų ar oro slėgio ar kokia nors kita varomąja jėga gali būti paleistas sviedinys (kulka, šratas, strėlė ar kt.), arba kenksmingos, dirginančios medžiagos, skirti mechaniškai, termiškai, chemiškai ar kitaip taikiniui per nuotolį paveikti. Šaunamuoju ginklu laikomos ir pagrindinės šaunamųjų ginklų dalys.

3. **Automatinis šaunamasis ginklas** – šaunamasis ginklas, kuris po kiekvieno šūvio užsitaiso automatiškai ir kuriuo, vieną kartą nuspaudus nuleistuką, galima iššauti sviedinių seriją.

4. **Pusiau automatinis šaunamasis ginklas** – šaunamasis ginklas, kuris po kiekvieno šūvio užsitaiso automatiškai, tačiau vienu nuleistuko paspaudimu negali iššauti daugiau kaip vieną kartą.

5. **Pertaisomas šaunamasis ginklas** – šaunamasis ginklas, kuris po kiekvieno šūvio ranka atliekamu veiksmu užtaisomas šaunamuoju mechanizmu iš dėtuvės ar būgnelio.

6. **Vienašūvis šaunamasis ginklas** – šaunamasis ginklas su vienu ar keliais vamzdžiais be šovinių dėtuvių, kurių prieš kiekvieną šūvį reikia užtaisyti ranka šovinį įdedant į šovinio lizdą ar į užtaisymo mechanizmą.

7. **Trumpasis šaunamasis ginklas** – šaunamasis ginklas, kurio vamzdis ne ilgesnis kaip 30 cm arba kurio visas ilgis neviršija 60 cm.

8. **Ilgasis šaunamasis ginklas** – šaunamasis ginklas, kurio vamzdis ilgesnis kaip 30 cm arba kurio visas ilgis viršija 60 cm.

9. **Dujinis ginklas** – ginklas, iš kurio gali būti paleistos kenksmingos, dirginančios medžiagos ar jomis užtaisytas užtaisas. Dujiniai pistoletai (revolveriai) priskiriami šaunamiesiems ginklams.

10. **Templinis ginklas** – šaunamasis ginklas, kurio sviediniui energiją suteikia tamprus elementas, naudojant žmogaus raumenų jėgą ar mechaninius įrenginius.

11. **Signalinis ginklas** – šaunamasis ginklas, skirtas garso, šviesos signalui sukurti signaliniu pirotechniniu įtaisu ar signaliniais šaudmenimis.

12. **Pneumatinis ginklas** – šaunamasis ginklas, iš kurio paleidžiamo sviedinio (kulkos ar kt.) kryptingas judėjimas atsiranda naudojant suspausto oro ar kitų dujų jėgą.

13. **Senovinis šaunamasis ginklas** – ginklas, pagamintas iki 1870 metų.

14. **Pagrindinės šaunamojo ginklo dalys** – vamzdis, būgnelis, spyna (užraktas), spygos (užrakto) rėmas, pistoleto (revolverio) rėmas bei jų pusgaminiai, taip pat į šaunamojo ginklo vamzdį įdedamas įdėklas.

15. **Visiškai netinkamas naudoti ginklas** – ginklas, kuris perdirbtas ar paveiktas taip, kad visos jo pagrindinės dalys yra negrįžtamai sugadintos ar sugedusios ir jų neįmanoma atkurti, sutaisyti ar pakeisti, kad jis vėl taptų tinkamas naudoti pagal tiesioginę paskirtį.

16. **Nešaunamasis ginklas** – ginklas, kuriuo, naudojant žmogaus raumenų jėgą, per nuotolį ar turint tiesioginę sąlytį galima sunaikinti ar kitaip mechaniškai paveikti (durti, kirsti, smogti, triuškinėti) taikinį. Nešaunamaisiais ginklais nelaikomi ūkinės ar buitinės paskirties įrankiai.

17. **Šaudmuo** – daiktų ir medžiagų visuma, skirta šūviui iš šaunamojo ginklo atlikti.

18. **Šaudmens dalis** – sviedinys, užtaisas, kapsulė, kapsulinė tūtelė, užtaisoma tūtelė.

19. **Šoviny** – šaudmuo, susidedantis iš tūtos ar tūtelės su kapsule, sviedžiamojo užtaiso, sviedinio.

20. **Sviedinys** – šaudmens dalis (kulka, šratai, artilerijos sviedinys ar kt.), strėlė, skirta taikiniui paveikti.

21. **Ekspansyvi kulka** – kulka su susilpnintu smaigaliu, kuri sutikusi kliūtį staiga deformuojasi (susiploja, išsiskečia, suplyšta į dalis).

22. **Ginklų, šaudmenų, tūmelių ar kulku kolekcija** – ginklų, šaudmenų, jų dalių, turinčių istorinę, kultūrinę, kriminalistinę ar kitokią pažintinę vertę, rinkinys.

23. **Europos šaunamojo ginklo leidimas** – dokumentas, patvirtinantis šaunamojo ginklo priklausymą asmeniui bei suteikiantis teisę šį ginklą bei jam skirtus šaudmenis įvežti į Europos Sąjungos valstybes.

24. **Licencija** – valstybės institucijos išduotas oficialus dokumentas, suteikiantis teisę verstis licencijoje nurodyta veikla, laikantis nustatytų sąlygų.

25. **Leidimas įsigyti ginklus, šaudmenis** – dokumentas, patvirtinantis, kad juridinis ar fizinis asmuo gali įsigyti leidime įrašytus ginklus ir (ar) šaudmenis.

26. **Leidimas nešiotis ginklus** – dokumentas, patvirtinantis, kad fizinis asmuo turi teisę laikyti ir nešiotis jame nurodytus ginklus.

27. **Leidimas laikyti ginklus** – dokumentas, patvirtinantis, kad juridinis ar fizinis asmuo turi teisę laikyti jame nurodytus ginklus.

28. **Ginklų ar šaudmenų apyvarta** – ginklų ar šaudmenų gamyba, taisymas, pardavimas, perdavimas, įgijimas, dovanojimas, laikymas, saugojimas, gabenimas, nešiojimas, naudojimas, paėmimas, realizavimas, sunaikinimas, eksportas, importas, įvežimas į Lietuvos Respublikos teritoriją ar išvežimas iš jos, taip pat kiti šio Įstatymo reglamentuojami veiksmai.

29. **Civilinė ginklų ar šaudmenų apyvarta** – ginklų ar šaudmenų apyvarta, kurią vykdo fiziniai ir juridiniai asmenys, išskyrus specialaus statuso subjektus.

30. **Specialaus statuso subjektai** – Specialiųjų tyrimų tarnyba, Krašto apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Valstybės saugumo departamentas, Generalinė prokuratūra prie Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Ginklų fondas prie Vyriausybės (toliau – Ginklų fondas), Kalėjimų departamentas prie Teisingumo ministerijos, Šaulių sąjunga, jų padaliniai ir pavaldžios įstaigos, taip pat Lietuvos muitinės operatyvinę veiklą vykdančios padaliniai.

31. **Kontroliuojantis asmuo** – fizinis asmuo, kuris būdamas įmonės akcininkas (pajininkas, narys) pats turi daugiau kaip trečdalį visų balsų arba turi teisę išrinkti (paskirti) daugumą stebėtojų tarybos (valdybos) narių, administracijos vadovus, arba faktiškai kontroliuoja įmonės ar jos filialo priimamus sprendimus.

32. **Ginklininkas** – juridinio asmens, administracijos vadovo ar kito įgalioto asmens sprendimu paskirtas asmuo, atsakingas už juridinio asmens ar jo padalinio ginklų, šaudmenų gabenimą, laikymą, išdavimą, apskaitą.

33. **Ginklo naudotojas** – turintis teisę nešiotis ar laikyti tam tikros kategorijos ginklą fizinis asmuo, kuriam ginklo savininkas suteikia teisę naudotis jo ginklu.

34. **Užsienietis** – asmuo, kuris nėra nuolatinis Lietuvos Respublikos gyventojas.

35. **Tiras** – statinys, specialiai įrengtas saugiai šaudyti iš šaunamųjų ginklų.

36. **Šaudykla** – saugiai šaudyti iš šaunamųjų ginklų pritaikyta vietovė.

37. **Ginklų, jų pagrindinių dalių ir šaudmenų gamyba** – įstatymų neuždraustų įvairių rūšių ginklų, pagrindinių jų dalių, taip pat šaudmenų gaminimas, jų dalių surinkimas į visumą.

38. **Ginklo taisymas** – ginklo defektų pašalinimas.

39. **Ginklo ir šaudmenų perdirbimas** – ginklo, šaudmenų kokybinių savybių pakeitimas.

40. **Ginklo ir šaudmenų nešiojimas** – ginklo, šaudmenų turėjimas su savimi, tokiomis sąlygomis, kurios suteikia galimybę ginklą panaudoti nedelsiant.

41. **Ginklo ir šaudmenų laikymas** – ginklo, šaudmenų valdymas (faktinis turėjimas savo žinioje) fizinio asmens gyvenamojoje vietoje ar juridinio asmens patalpose arba kitose vietose, atitinkančiose keliamus reikalavimus ir turinčiose aiškiai apibrėžtas ribas.

42. **Ginklo ir šaudmenų gabenimas** – ginklo transportavimas (pervežimas, pernešimas) iš ginklo laikymo vietos į tam tikrą objektą ar vietovę tokiomis sąlygomis, kurios užtikrina, kad ginklo nebus galima panaudoti nedelsiant (ginklas neužtaisytas, įdėtas į dėklą ar kitą tam tinkamą daiktą, šaudmenys išimti iš dėtuvės, būgnelio ir vamzdžio).

43. **Ginklo, šaudmenų turėjimas** – ginklo, šaudmenų laikymas, nešiojimas, saugojimas, naudojimas.

44. **Leidimas vežti** – dokumentas, suteikiantis teisę vežti ginklus iš Lietuvos Respublikos į Europos Sąjungos valstybę narę.

45. **Išankstinis sutikimas** – dokumentas, kuriuo Europos Sąjungos valstybė narė patvirtina, kad neprieštarauja dėl dokumente nurodytų ginklų įvežimo į jos teritoriją.

46. **Lietuvos Respublikos nuolatinis gyventojas** – Lietuvos Respublikos pilietis arba asmuo, kuris Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka yra įgijęs teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje.

47. **Ginklų ir šaudmenų klasifikacija** – šiame Įstatyme nustatytas ginklų ir šaudmenų priskyrimas pagal jų pavojingumo laipsnį vienai iš kategorijų (A, B, C arba D). Pavojingiausi yra A kategorijos ginklai ir šaudmenys, mažiausiai pavojingi – D kategorijos ginklai ir šaudmenys.

ANTRASIS SKIRSNIS GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KLASIFIKACIJA

3 straipsnis. A kategorijos ginklai, šaudmenys, ginklų priedėliai

A kategorijai priskiriami šie įrenginiai, daiktai, šaudmenys, ginklų priedėliai:

- 1) karinės raketos su sprogstamaisiais užtaisais ir jų paleidimo įtaisai;
- 2) automatiniai šaunamieji ginklai;

- 3) šaunamieji ginklai, kurie užmaskuoti kaip kiti daiktai;
- 4) šaudmenys su pramušamaisiais, sprogstamaisiais arba padegamaisiais sviediniais ir šių šaudmenų sviediniai bei jų paleidimo įtaisai;
- 5) pistoletų ir revolverių šoviniai su ekspansyviomis kulkomis ir kulkos tokiems šoviniams, išskyrus atvejus, kai tokius šovinius bei kulkas medžioklei ar sportiniam šaudymui naudoja turintys tam teisę asmenys;
- 6) duslintuvai, naktinio matymo taikikliai;
- 7) visų kalibrų patrankos, haubicos, mortyros, minosvaidžiai;
- 8) granatos ir granatsvaidžiai, tarp jų ir ašarinės granatos bei jų paleidimo įtaisai;
- 9) visų rūšių bombos, torpedos, minos, jų užtaisai ir neužtaisai sviediniai bei jų paleidimo įtaisai;
- 10) liepsnosvaidžiai ir visi padegamieji sviediniai;
- 11) ginklai, kurių lazerio spindulys naudojamas karo tikslams ar taikiniui sunaikinti;
- 12) ginklai, įtaisai, skirti taikiniui chemiškai sunaikinti;
- 13) templiniai ginklai, kurių visa įtempimo jėga viršija 1200 N;
- 14) šaunamieji ginklai, kurių konstrukcija leidžia panaudoti juos išardytus ar jie pakeičiami taip, kad tampa lengvai paslepiami;
- 15) ginklai, kuriuose kaip taikinį naikinanti ar kitaip jį veikianti priemonė naudojamas radioaktyvusis, elektromagnetinis, šviesos, šilumos, infragarso ar ultragarso spinduliavimas, pavojingas biologinis poveikis, pavojingos gyvybei dujos ar kitokios pavojingos sveikatai ar gyvybei medžiagos arba energija;
- 16) šoviniai graižtiniams ginklams su pasklindančiu šratu užtaisu;
- 17) šaudmenys, skirti tik A kategorijos ginklams.

4 straipsnis. B kategorijos ginklai

B kategorijos ginklams priskiriami šie:

- 1) pusiau automatiniai arba pertaisomi trumpieji šaunamieji ginklai;
- 2) vienašūviai trumpieji šaunamieji ginklai, šaudantys centrinio įskėlimo šoviniais;
- 3) vienašūviai trumpieji šaunamieji ginklai, kurių visas ilgis yra mažesnis kaip 28 cm, šaudantys žiedinio įskėlimo šoviniais;
- 4) pusiau automatiniai ilgieji šaunamieji ginklai, kurių dėtuvėje ir šovinio lizde kartu telpa daugiau kaip trys šoviniai;
- 5) pusiau automatiniai ilgieji šaunamieji ginklai, kurių dėtuvėje ir šovinio lizde kartu telpa ne daugiau kaip trys šoviniai, jeigu jų dėtuvė nuimama arba ginklo konstrukcija negarantuoja, kad su paprastais įrankiais jo negalima perdirbti į ginklą, kurio dėtuvėje ir šovinio lizde kartu tilptų daugiau kaip trys šoviniai;
- 6) pertaisomi arba pusiau automatiniai ilgieji lygiavamzdžiai šaunamieji ginklai ne ilgesniais kaip 60 cm vamzdžiais;
- 7) pusiau automatiniai šaunamieji ginklai, neskirti kariniam naudojimui, panašūs į karinius ginklus su automatiniais mechanizmais;
- 8) templiniai ginklai, kurių visa įtempimo jėga yra nuo 200 N iki 1200 N.

5 straipsnis. C kategorijos ginklai

C kategorijos ginklams priskiriami:

- 1) pertaisomi ilgieji šaunamieji ginklai, išskyrus pertaisomus ilguosius lygiavamzdžius šaunamuosius ginklus ne ilgesniais kaip 60 cm vamzdžiais;
- 2) ilgieji vienašūviai graižtviniai šaunamieji ginklai;
- 3) pusiau automatiniai ilgieji šaunamieji ginklai, išskyrus išvardytus šio Įstatymo 4 straipsnio 4–7 punktuose;
- 4) vienašūviai trumpieji šaunamieji ginklai, kurių bendras ilgis ne mažesnis kaip 28 cm, šaudantys žiedinio įskėlimo šoviniais;
- 5) pneumatiniai ginklai, kurių sviedinio kinetinė energija viršija 7,5 J.

6 straipsnis. D kategorijos ginklai

1. D kategorijos ginklams priskiriami:
  - 1) vienašūviai ilgieji lygiavamzdžiai šaunamieji ginklai;
  - 2) signaliniai šautuvai, pistoletai (revolveriai);
  - 3) pneumatiniai ginklai, kurių sviedinio kinetinė energija yra nuo 2,5 J iki 7,5 J;
  - 4) dujiniai ginklai (pistoletai (revolveriai), aerosoliniai įrenginiai, įtaisai);
  - 5) šaunamieji ginklai, atitinkantys B, C kategorijų kriterijus, tačiau joms nepriskiriami dėl nedidelės nukaunamosios galios, ir kurių sviedinio kinetinė energija yra nuo 2,5 J iki 7,5 J;
  - 6) nešaunamieji ginklai, kurie nepriskirti draudžiamiesiems ginklams;
  - 7) senovinių šaunamųjų ginklų kopijos, pagamintos po 1870 metų;
  - 8) elektrošoko įrenginiai ir įtaisai, skirti savigynai.
2. Šio Įstatymo straipsniai, reglamentuojantys D kategorijos ginklų apyvartą, netaikomi vienašūviams ilgiesiems lygiavamzdžiams šaunamiesiems ginklams. Jų apyvartai taikomi tokie patys reikalavimai kaip ir C kategorijos ilgųjų šaunamųjų ginklų.

TREČIASIS SKIRSNIS DRAUDŽIAMIE GINKLAI IR ŠAUDMENYS

7 straipsnis. Draudžiami ginklai ir šaudmenys

1. Lietuvos Respublikoje draudžiami A, B, C kategorijų graižtviniai ir lygiavamzdžiai šaunamieji ginklai, neturintys identifikacinių numerių. Tokius ginklus gali turėti tik kriminalistinės ekspertizės įstaigos, taip pat šio Įstatymo 38 straipsnio nustatyta tvarka perdirbtus ginklus – juos kolekcionuojantys asmenys.
2. Civilinėje apyvartoje draudžiami:
  - 1) A kategorijos ginklai ir šaudmenys tik A kategorijos ginklams, išskyrus, kai juos naudoja Lietuvos bankas, įmonės, gaminančios ginklus ir (ar) šaudmenis, bei mokslinio tyrimo įstaigos;
  - 2) bet kokie savadarbiai šaunamieji ginklai;
  - 3) dujiniai ginklai su nuodingosiomis medžiagomis, jų šaudmenys su nuodingosiomis medžiagomis;
  - 4) begarsiai šoviniai;
  - 5) šoviniai, kurių kulkos yra su kieto metalo šerdimi ar kieto metalo apvalkalu;
  - 6) lazeriniai taikikliai, išskyrus naudojamus sportui;
  - 7) nešaunamieji smogiamojo ir svaidomojo pobūdžio ginklai (kastetai, blakštai, mėtamosios žvaigždės ir kt.);
  - 8) ginklai ir šaudmenys, uždrausti tarptautinėmis sutartimis;
  - 9) kiti daiktai, įrenginiai, šaudmenys, kuriuos uždraudė ekspertų komisija, nurodyta šio Įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje.
3. Civilinėje apyvartoje draudžiami nešaunamieji duriamieji, pjaunamieji ginklai su automatiškai iššokančia ar atsilenkiančia geležte, kurie atitinka bent vieną iš šių kriterijų:
  - 1) iššokanti geležtė yra ilgesnė kaip 8,5 cm;
  - 2) per vidurį geležtė yra siauresnė kaip 14 proc. jos ilgio;
  - 3) iš abiejų pusių paaštrinta geležtė.
4. Draudžiama asmenims savigynai įsigyti ir turėti B, C kategorijų trumpuosius šaunamuosius ginklus, kurių kalibras yra didesnis kaip 9 mm.
5. Draudžiama savigynai skirtuose ginkluose naudoti dėtuves, kurių talpa viršija 13 šovinių. Į dėtuvę gali būti įmontuojamas be įrankių neišimamas ribotuvas.
6. Sprendimą dėl daiktų, sklaidžiančių radioaktyvųjį, elektromagnetinį, šviesos, šilumos, infragarso ar ultragarso spinduliavimą, pavojingą biologinį poveikį, pavojingas gyvybei dujas ar kitokias pavojingas sveikatai ar gyvybei medžiagas arba energiją, pripažinimo ginklais, nurodytais šio Įstatymo 3 straipsnio 15 punkte, priima ekspertų komisija, nurodyta šio Įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje.

KETVIRTASIS SKIRSNIS VALSTYBINIS GINKLŲ REGISTRAS IR ŽINYBINIAI GINKLŲ REGISTRAI

8 straipsnis. Valstybinis ginklų registras

1. Valstybinis ginklų registras – tai oficialus duomenų apie Lietuvos Respublikoje įregistruotus ginklus, jų savininkus ar valdytojus rinkinys. Valstybiniame ginklų registre kaupiami duomenys ir apie importuotus bei eksportuotus ginklus, sunaikintus ginklus.

2. Valstybinį ginklų registrą Vyriausybės nustatyta tvarka tvarko Vyriausybės įgaliota institucija.

9 straipsnis. Žinybiniai ginklų registrai ir civilinėje apyvartoje esančių ginklų apskaita

1. Žinybinis ginklų registras – tai duomenų apie specialaus statuso subjekto turimus ginklus rinkinys. Specialaus statuso subjektai privalo tvarkyti savo žinybinius ginklų registrus. Šie subjektai žinybinių ginklų registrų duomenis Vyriausybės nustatyta tvarka privalo teikti valstybinio ginklų registro tvarkytojui.

2. Civilinėje apyvartoje esančius ginklus registruoja, šių ginklų, jų savininkų ir valdytojų apskaitą tvarko policijos įstaigos. Duomenis apie civilinėje apyvartoje esančius ginklus, jų savininkus ir valdytojus Vyriausybės nustatyta tvarka valstybinio ginklų registro tvarkytojui teikia vidaus reikalų ministro įgaliota įstaiga.

PENKTASIS SKIRSNIS GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ ĮSIGIJIMAS IR TURĖJIMAS

10 straipsnis. Ginklų ir šaudmenų nuosavybės teisės subjektai

Ginklų ir šaudmenų nuosavybės teisės subjektais gali būti valstybė, Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai, užsieniečiai ir Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys.

11 straipsnis. Subjektų teisė įsigyti ir turėti ginklus bei šaudmenis

1. Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai ir Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys gali įsigyti ir turėti ginklus, šaudmenis šiems tikslams:

- 1) medžioklei;
- 2) sportui;
- 3) savigynai;
- 4) profesinei veiklai;
- 5) kolekcijoms sudaryti;
- 6) mokymui;
- 7) moksliniam tyrimui;
- 8) kitiems tikslams, jei tai neprieštarauja įstatymams, tarptautinėms sutartims ir susitarimams.

2. Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai ir Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys turi teisę įsigyti šaudmenis ginklams, kuriuos jie turi teisę turėti.

3. Juridinio asmens, kuris nori įsigyti ir turėti ginklus, šaudmenis, darbuotoju, tiesiogiai susijusiu su ginklų, šaudmenų įsigijimu, laikymu, apskaita, kontroliuojančiu asmeniu, administracijos vadovu, ginklininku negali būti asmuo, kuriam taikomi šio Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir 18 straipsnio 2 dalyje nustatyti apribojimai.

12 straipsnis. Bendrieji leidimų išdavimo reikalavimai

1. Leidimus įsigyti A, B, C kategorijų šaunamuosius ginklus fiziniams asmenims, juridiniams asmenims (išskyrus specialaus statuso subjektus, valstybines kriminalistines ekspertines įstaigas) išduoda policijos įstaigos.

2. Leidimai įsigyti A, B, C kategorijų šaunamuosius ginklus išduodami:

1) fiziniams asmenims, turintiems teisę įsigyti tokių kategorijų ginklus, jeigu jiems netaikomi šio Įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nustatyti apribojimai;

2) juridiniams asmenims, gavusiems šio Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nurodytas licencijas ir turintiems teisę įsigyti tokių kategorijų ginklus;

3) juridiniams asmenims, vykdančioms profesinę veiklą ir turintiems teisę įsigyti tokių kategorijų ginklus, jeigu juos kontroliuojantiems asmenims netaikomi šio Įstatymo 20 straipsnio apribojimai.

3. Patikrinimus, siekdamas nustatyti, ar asmenims, pretenduojantiems gauti leidimus įsigyti ginklus, netaikomi šio Įstatymo nustatyti apribojimai, atlieka policijos įstaigos, gavusios prašymą įsigyti ginklus. Patikrinimai atliekami ir sprendimas dėl leidimo išdavimo priimamas ne vėliau kaip per 45 dienas nuo prašymo pateikimo.

4. Asmenims, kurie turi galiojančius leidimus nešiotis ginklus ar leidimus laikyti ginklus, leidimus įsigyti naujus ginklus policijos įstaigos išduoda ne vėliau kaip per 5 dienas nuo prašymo pateikimo. Pakartotiniai patikrinimai, nurodyti šio straipsnio 3 dalyje, neatliekami.

5. Atsisakymas išduoti leidimą turi būti motyvuotas. Pareiškėjas ar jo įgaliotas asmuo atsisakymą išduoti leidimą įsigyti ginklą turi teisę ne vėliau kaip per 30 dienų apskųsti policijos generaliniam komisarui, kuris ne vėliau kaip per 30 dienų turi priimti sprendimą dėl leidimo įsigyti ginklą išdavimo. Pareiškėjas, negavęs jį tenkinančio atsakymo ar visai negavęs atsakymo, sprendimą atsisakyti išduoti leidimą įsigyti ginklą gali apskųsti teismui.

6. Leidimas įsigyti ginklą galioja 6 mėnesius nuo išdavimo dienos. Neįsigijus ginklo, dėl kito leidimo įsigyti ginklą gavimo galima kreiptis bendra tvarka į policijos įstaigą.

7. Leidimai įsigyti ginklus suteikia teisę įsigyti šaudmenų.

8. Fiziniai asmenys gali įsigyti ir vienu metu turėti ne daugiau kaip 300 vienetų kiekvieno tipo (kalibro) šovinių ginklams, kuriuos jie turi. Fiziniai asmenys, turintys ginklus sportui, gali įsigyti ir vienu metu turėti iki 1000 vienetų kiekvieno tipo (kalibro) šovinių.

9. Šaudmenų kiekį, kurį gali įsigyti ir turėti juridiniai asmenys, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

10. Leidimai įsigyti A, B, C kategorijų ginklus, jų šaudmenis Lietuvos Respublikos nuolatiniais gyventojams ir Lietuvos Respublikoje įregistruotiems juridiniams asmenims išduodami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Įsigyti ginklai turi būti įregistruojami policijos įstaigose ne vėliau kaip per 10 dienų nuo įsigijimo. Įregistravus ginklus, išduodamas leidimas nešiotis ginklus arba leidimas laikyti ginklus.

11. Tvarką, reglamentuojančią A, B, C kategorijų ginklų įsigijimą, registravimą, perregistravimą užsieniečiams, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

12. Leidimas įsigyti A, B, C kategorijų ginklus neišduodamas nepaprastosios ir karo padėties metu, kitais įstatymų numatytais atvejais.

13 straipsnis. Tam tikrų kategorijų ar rūšių ginklų, šaudmenų įsigijimo ir turėjimo reikalavimai Lietuvos Respublikos nuolatiniais gyventojams, Lietuvos Respublikoje įregistruotiems juridiniams asmenims

1. A kategorijos ginklus, jų priedėlius, šaudmenis gali įsigyti ir turėti tik specialaus statuso subjektai, valstybinės kriminalistinės ekspertizės įstaigos. A, B, C, D kategorijų ginklų įsigijimo ir apyvartos tvarką specialaus statuso subjektams, valstybinės kriminalistinės ekspertizės įstaigoms reglamentuoja kiti teisės aktai. A, B, C, D kategorijų ginklus specialaus statuso subjektai, valstybinės kriminalistinės ekspertizės įstaigos gali įsigyti be leidimų.

2. Medžioklei B, C kategorijų ilguosius graižtvinius ginklus, jų šovinius gali įsigyti ir turėti ne jaunesni kaip 21 metų Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai, turintys galiojantį medžiotojo bilietą ir ne mažesnę kaip 3 metų medžiotojo stažą, bei juridiniai asmenys, turintys licenciją nuomoti ginklus, gavę leidimą.

3. Medžioklei B, C kategorijų ilguosius lygiavamzdžius, pneumatinius, templinius ginklus, jų šaudmenis gali įsigyti ir turėti ne jaunesni kaip 18 metų Lietuvos Respublikos nuolatiniai

gyventojai, turintys galiojantį medžiotojo bilietą, bei juridiniai asmenys, turintys licenciją nuomoti ginklus, gavę leidimą.

4. Sportui B, C kategorijų ginklus, jų šovinius gali įsigyti ir turėti ne jaunesni kaip 16 metų Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai – šaudymo sporto organizacijų nariai bei juridiniai asmenys, gavę leidimą.

5. Savigynai B, C kategorijų trumpuosius šaunamuosius ginklus, jų šovinius gali įsigyti ir turėti ne jaunesni kaip 23 metų Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai, išlaikę egzaminą ir gavę leidimą.

6. Savigynai B, C kategorijų ilguosius lygiavamzdžius ginklus, jų šovinius gali įsigyti ir turėti ne jaunesni kaip 18 metų Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai, išlaikę egzaminą ir gavę leidimą.

7. Profesinei veiklai B, C kategorijų ginklus, jų šovinius gali įsigyti ir turėti Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys, gavę leidimą. Nešiotis šiuos ginklus gali ne jaunesni kaip 21 metų Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai, Lietuvos Respublikoje įregistruotų juridinių asmenų darbuotojai, išlaikę egzaminą ir gavę leidimą. Lietuvos bankas, nustatyta tvarka gavęs leidimą, turi teisę įsigyti A kategorijos automatinius šaunamuosius ginklus.

8. Kolekcijoms sudaryti B, C kategorijų ginklus, jų šaudmenis, perdirbtus taip, kad jų nebūtų galima panaudoti pagal paskirtį, gali įsigyti ir turėti ne jaunesni kaip 18 metų Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai, Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys, gavę leidimą. A kategorijos ginklus kolekcijoms sudaryti gali įsigyti institucijos, turinčios teisę įsigyti veikiančius A kategorijos ginklus, bei valstybiniai muziejai, gavę leidimą. Įsigiję A kategorijos ginklus, muziejai privalo perdirbti juos taip, kad jų nebūtų galima panaudoti pagal paskirtį.

9. Moksliniam tyrimui A, B, C kategorijų ginklus, jų šaudmenis, taip pat mokymui B, C kategorijų ginklus ir šaudmenis ir A kategorijos ginklus, šaudmenis, perdirbtus taip, kad jų nebūtų galima panaudoti pagal paskirtį, gali įsigyti ir turėti Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys, gavę leidimą.

10. D kategorijos ginklus, jų šaudmenis be leidimų gali įsigyti ir turėti juridiniai asmenys bei fiziniai asmenys nuo 18 metų, jais prekiaujančiai įmonei pateikę asmens dokumentus. Sportui D kategorijos pneumatinius ginklus, jų šaudmenis be leidimų gali įsigyti ir turėti fiziniai asmenys nuo 16 metų – šaudymo sporto organizacijų nariai, jais prekiaujančiai įmonei pateikę asmens dokumentus, sporto organizacijos tarpininkavimo raštą ir galiojantį šios organizacijos nario pažymėjimą. Šie ginklai neregistruojami.

11. Šaunamųjų ginklų optinius taikiklius gali įsigyti, turėti ir naudoti asmenys, turintys šaunamąjį ginklą medžioklei. Šaunamųjų ginklų optinius, lazerinius taikiklius gali įsigyti, turėti ir naudoti asmenys, turintys šaunamąjį ginklą sportui.

14 straipsnis. Užsieniečių teisė įsigyti ir turėti ginklus, šaudmenis

1. Akredituotas ir reziduojantis užsienio valstybių diplomatinių atstovybių, konsulinių įstaigų ir tarptautinių organizacijų atstovybių diplomatinis, administracinis techninis ir aptarnaujantysis personalas, jų šeimos nariai, taip pat kiti užsieniečiai, kuriems atitinkamas privilegijas suteikia tarptautiniai susitarimai, Lietuvos Respublikoje gali įsigyti ir turėti ginklus, šaudmenis šiems tikslams:

- 1) medžioklei;
- 2) sportui;
- 3) savigynai;
- 4) kolekcijoms sudaryti;
- 5) kitiems tikslams, jei tai neprieštarauja įstatymams ir tarptautiniams susitarimams.

2. Teisėtai į Lietuvos Respubliką atvykę ne jaunesni kaip 18 metų užsieniečiai, įsipareigoję, kad įsigyti ginklai iš Lietuvos Respublikos bus išvežti ne vėliau kaip per 10 dienų nuo jų įsigijimo, turi teisę įsigyti Lietuvos Respublikos teritorijoje B, C kategorijų ginklus, jų šaudmenis.

3. Užsieniečiai, nurodyti šio straipsnio 2 dalyje, norintys Lietuvos Respublikoje įsigyti B, C kategorijų ginklus, privalo pateikti valstybės, kurios piliečiai jie yra ar kurioje nuolat gyvena,

kompetentingos institucijos išduotą išankstinį sutikimą arba kitą dokumentą, patvirtinantį teisę įvežti ginklą, šaudmenis į užsienio valstybę, bei Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka gauti leidimą.

4. Užsieniečiams įsigyjant ginklą, šaudmenis šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka, šio Įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje numatyti apribojimai netaikomi, išskyrus 1 dalies 1 punktą.

15 straipsnis. Tam tikrų kategorijų ginklų įsigijimo reikalavimai užsieniečiams

1. Užsieniečiams, įsigyjantiems ginklus ir šaudmenis šio Įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodytiems tikslams, taikomi atitinkami šio Įstatymo 13 straipsnio ginklų, šaudmenų įsigijimo reikalavimai kaip ir Lietuvos Respublikos nuolatiniais gyventojams.

2. Ginklai, kurie įsigijami Lietuvos Respublikoje su leidimais, turint tikslą juos laikyti ilgiau kaip 10 dienų, turi būti įregistruoti policijos įstaigoje ne vėliau kaip per 10 dienų nuo jų įsigijimo.

16 straipsnis. Ginklo ir šaudmenų naudotojas

1. Fizinis asmuo jam priklausantį B ar C kategorijos ginklą gali perleisti nuolat naudoti tik kartu gyvenančiam šeimos nariui, turinčiam teisę laikyti ar nešiotis tos kategorijos ginklą. Laikyti ar nešiotis ginklą kartu gyvenantis šeimos narys gali tik nustatyta tvarka gavęs leidimą.

2. Fizinis asmuo jam priklausantį B ar C kategorijos ginklą jam dalyvaujant gali laikinai perleisti naudotis kitam asmeniui, turinčiam teisę laikyti ir nešiotis tos kategorijos ginklą:

- 1) medžioklės metu;
- 2) sportinių varžybų ir pratybų metu;
- 3) mokymų metu.

3. Juridinis asmuo jam priklausančius B, C kategorijų ginklus, jų šaudmenis gali perleisti nuolat naudoti fiziniam asmeniui, juridinio asmens darbuotojui, turinčiam teisę laikyti ir nešiotis tos kategorijos ginklą.

4. Juridinis asmuo jam priklausančius B, C kategorijų ginklus, jų šaudmenis turi teisę šaudymo varžybų, pratybų, mokymų metu, prižiūrimas trenerio ar kito atsakingo už saugų šaudymą asmens, laikinai perleisti naudotis fiziniams asmenims.

17 straipsnis. Teisės įsigyti ir turėti ginklus ir šaudmenis apribojimai

1. B, C kategorijų ginklų, jų šaudmenų negali įsigyti ir turėti fizinis asmuo:

- 1) jaunesnis, nei šio Įstatymo nustatyto amžiaus;
- 2) nesantis nepriekaištingos reputacijos;
- 3) sergantis kai kuriomis ligomis ar turintis fizinių trūkumų, trukdančių tinkamai elgtis su ginklu, arba įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo, narkomanijos ar esantis sveikatos priežiūros įstaigos priežiūroje dėl psichikos ligos ar sutrikimo;

- 4) nenurodęs gyvenamosios vietos;
- 5) nepateikęs ginklui įsigyti, registruoti, perregistruoti reikalingų dokumentų;
- 6) neišlaikęs atitinkamo egzamino;
- 7) neturintis tinkamų sąlygų laikyti ginklą;

8) kuriam dėl ginklo praradimo buvo panaikintas leidimas laikyti ar leidimas nešioti ginklą, ir nuo to laiko nėra praėję 3 metai;

9) gyvenantis kartu su kitais asmenimis, kurie atitinka šio Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 1–9 punktų nuostatas. Šis punktas netaikomas, jei asmuo, norintis įsigyti ginklą ar jį turintis, ginklą įsipareigoja laikyti ar laiko ne savo gyvenamojoje vietoje, o kitose tam pritaikytose vietose.

2. Ligų ir fizinių trūkumų, dėl kurių asmuo negali įsigyti ar turėti ginklo, sąrašą nustato Sveikatos apsaugos ministerija.

3. Specialaus statuso subjektų, išskyrus Šaulių sąjungą, Ginklų fondą, pareigūnų sveikatos būklės ir egzamino išlaikymo reikalavimus nustato kiti teisės aktai.

4. Fizinių asmenų, norinčių gauti leidimą įsigyti ginklus, medicininio patikrinimo tvarką nustato Sveikatos apsaugos ministerija, suderinusi su Vidaus reikalų ministerija.

18 straipsnis. Nepriekaištingos reputacijos asmuo

1. Šiame Įstatyme nepriekaištingos reputacijos laikomas asmuo, kuriam netaikomos šio straipsnio 2 dalies nuostatos.

2. Nepriekaištingos reputacijos asmeniu nelaikomas asmuo:

1) teistas už tyčinį nusikaltimą daugiau kaip 6 metams laisvės atėmimo bausme ir nuo jo teistumo išnykimo ar panaikinimo nėra praėję 10 metų;

2) teistas už neatsargų nusikaltimą, kurį padarė būdamas neblaivus, apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigiųjų medžiagų, arba tyčinį nusikaltimą, jei teistumas neišnykęs arba nepanaikintas;

3) atliekantis laisvės atėmimo bausmę už neatsargų nusikaltimą;

4) kuris Įstatymų nustatyta tvarka kaltinamas padaręs tyčinį nusikaltimą arba būdamas neblaivus, apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigiųjų medžiagų padaręs neatsargų nusikaltimą, arba jam paskirta kardomoji priemonė;

5) kuris yra įrašytas į operatyvinę įskaitą arba kuriam Organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymo nustatyta tvarka taikomi teismo įpareigojimai;

6) kuriam per pastaruosius 3 metus dėl to, kad susitarė su nukentėjusiuoju, nebuvo keliami baudžiamoji byla arba iškelta baudžiamoji byla buvo nutraukta dėl tyčinio nusikaltimo arba dėl neatsargaus nusikaltimo, kurį jis padarė būdamas neblaivus, apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigiųjų medžiagų;

7) padaręs pakartotinai per metus administracinį teisės pažeidimą, kuriuo kėsinosi į nuosavybę, viešąją ar valdymo tvarką;

8) baustas už medžioklės taisyklių pažeidimus, susijusius su šaunamojo ginklo naudojimu ar medžiokle uždraustais būdais ir metodais, ir nuo to nėra praėję 3 metai;

9) kuris per pastaruosius 3 metus ne mažiau kaip 2 kartus padarė administracinius teisės pažeidimus būdamas neblaivus, apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigiųjų medžiagų;

10) kuriam leidimas nešiotis, leidimas laikyti ginklą buvo panaikintas ar nepratęstas šio straipsnio pagrindais, taip pat už kitus ginklų apyvartos pažeidimus, ir nuo to laiko nėra praėję 3 metai.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS**ŪKINĖ KOMERCINĖ VEIKLA, SUSIJUSI SU GINKLAIS IR ŠAUDMENIMIS****19 straipsnis. Bendrieji ūkinės komercinės veiklos, susijusios su ginklais ir šaudmenimis, reikalavimai**

1. Licencijuojama ūkinė komercinė veikla yra:

- 1) ginklų, šaudmenų, jų dalių gamyba;
- 2) ginklų, šaudmenų, jų dalių importas, eksportas;
- 3) prekyba ginklais, šaudmenimis, jų dalimis;
- 4) ginklų taisymas, ginklų ir šaudmenų perdirbimas;
- 5) tirų, šaudyklų eksploatavimas;
- 6) ginklų nuoma.

2. Licenciją verstis šio straipsnio 1 dalyje nurodyta veikla gali gauti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka įregistruoti juridiniai asmenys.

3. Sprendimas dėl licencijos išdavimo priimamas ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo būtinų dokumentų pateikimo dienos.

4. Atsisakymas išduoti licenciją turi būti motyvuotas. Pareiškėjas ar jo įgaliotas asmuo atsisakymą išduoti licenciją turi teisę ne vėliau kaip per 30 dienų nuo sprendimo gavimo dienos apskųsti licenciją išduodančios institucijos vadovui. Pareiškėjas, per 30 dienų negavęs jį tenkinančio atsakymo ar visai negavęs atsakymo, sprendimą atsisakyti išduoti licenciją gali apskųsti teismui.

5. Ūkinės komercinės veiklos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, licencijavimo taisyklės tvirtina Vyriausybė.

20 straipsnis. Teisės dirbti darbą, susijusį su licencijuojama veikla, apribojimai

Įmonės, kuri verčiasi licencijuojama veikla, darbuotoju, tiesiogiai susijusiu su ginklų, šaudmenų įsigijimu, laikymu, apskaita, realizavimu, kontroliuojančiu asmeniu, administracijos vadovu, ginklininku negali būti asmuo, kuriam taikomos šio Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir 18 straipsnio 2 dalies nuostatos.

21 straipsnis. Bendrosios licencijos turėtojų pareigos

1. Už šio Įstatymo šeštajame skirsnyje numatytos licencijuojamos veiklos sąlygų laikymąsi yra atsakingas licencijos turėtojas.

2. Licencijos turėtojas privalo:

1) užtikrinti ginklų, šaudmenų, jų dalių apskaitą, laikymą ir apsaugą;
2) kas pusmetį, bet ne vėliau kaip iki kito pusmečio pirmojo mėnesio 5 dienos, pateikti licenciją išdavusiai institucijai ar jos įgaliotai įstaigai ūkinės komercinės veiklos, susijusios su ginklais, šaudmenimis, jų dalimis, nustatytos formos ataskaitą;

3) pasikeitus įmonės veiklos pobūdžiui ar kitoms sąlygoms, kurios buvo nurodytos dokumentuose, pateiktuose licencijai gauti, apie tai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų informuoti licenciją išdavusią instituciją;

4) paskirti ginklininką;

5) kontroliuojančiųjų institucijų reikalavimu pateikti informaciją apie darbuotojus, dirbančius su ginklais ir šaudmenimis susijusį darbą, bei jų asmens duomenis;

6) sudaryti sąlygas kontroliuojančiųjų valstybės institucijų darbuotojams tikrinti įmonės veiklą, susijusią su licencijuojama veikla;

7) gaminti, sandėliuoti, laikyti, realizuoti, taisyti, perdirbti, naudoti ginklus, šaudmenis tik tose patalpose, kurios atitinka Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus;

8) prieš priimdamas į darbą naują darbuotoją, kurio darbas yra tiesiogiai susijęs su šiame Įstatyme numatyta licencijuojama veikla, pateikti teritorinei policijos įstaigai šio asmens duomenis (vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta) ir medicininio patikrinimo išvadas, patvirtinančias, kad jis neserga ligomis ar neturi fizinių trūkumų, trukdančių tinkamai elgtis su ginklu, nėra įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo, narkomanijos, nėra sveikatos priežiūros įstaigos priežiūroje dėl psichikos ligos ar sutrikimo;

9) ginklų, šaudmenų, jų dalių apskaitos žurnalus ir kitus dokumentus saugoti ne mažiau kaip 10 metų nuo paskutinio įrašo padarymo dienos, neatsižvelgiant į tai, ar įmonė verčiasi licencijuojama veikla, ar ne (likvidavus įmonę, apskaitos dokumentai perduodami licenciją išdavusiai ar jos įgaliotai institucijai).

3. Licencijos turėtojui draudžiama:

1) pavesti, įgalioti ar kitaip perleisti teisę verstis licencijoje nurodyta veikla kitam asmeniui, išskyrus sandorių sudarymą per tarpininkus, turinčius šio Įstatymo nustatyta tvarka išduotą licenciją verstis prekybos tarpininko veikla;

2) verstis licencijuojama veikla objektuose, kuriems neišduotas teritorinės policijos įstaigos leidimas.

4. Ginklų apskaitos tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

22 straipsnis. Ginklų, jų pagrindinių dalių ir šaudmenų gamyba

1. Licenciją verstis ginklų, šaudmenų, jų dalių gamyba Vyriausybės nustatyta tvarka išduoda Ginklų fondas.

2. A kategorijos ginklai, jų šaudmenys gali būti gaminami tik suderinus su Ginklų fondu.

3. Visos įmonės, gaminančios ginklus, privalo užtikrinti gamybos saugumą, kontrolę bei gaminių kokybę. Pagamintas ginklas ir šaudmenys turi atitikti techniniuose dokumentuose nurodomus parametrus.

4. Ginklų, šaudmenų, jų dalių gamintojas privalo:

- 1) teisės aktų nustatyta tvarka išbandyti pagamintus ginklus ar šaudmenis ir užtikrinti, kad jie atitiktų normatyvinių dokumentų reikalavimus;
- 2) žymėti šaudmenis identifikaciniais gamintojo žymenimis;
- 3) ant pagamintų ginklų, jų pagrindinių dalių nurodyti šalį gamintoją, gamintojo pavadinimą, ginklo pagaminimo metus ir numerį;
- 4) tinkamai laikyti produkcijos gamybai naudojamą žaliavas ir medžiagas, nebaigtą ir pagamintą produkciją, užtikrinti jų saugumą ir nekenksmingumą žmonių sveikatai bei aplinkai;
- 5) užtikrinti reikiamą produkcijos kokybę;
- 6) neviršyti gamybos masto, kuris buvo nurodytas pateiktuose dokumentuose licencijai gauti.

5. Ginklų ir šaudmenų gamintojas turi teisę:

- 1) taisyti paties pagamintus ginklus bei šaudmenis;
  - 2) konstruoti ginklus, šaudmenis, jų dalis, kuriuos gaminti jis turi licenciją, ir juos išbandyti;
  - 3) įsigyti Lietuvos Respublikoje ir importuoti ginklų, šaudmenų dalis;
  - 4) prekiauti pagamintais ginklais, šaudmenimis, jų dalimis;
  - 5) eksportuoti paties pagamintus ginklus, šaudmenis, jų dalis;
  - 6) įvežti ginklų, šaudmenų dalis iš Europos Sąjungos valstybių narių;
  - 7) išvežti paties pagamintus ginklus, šaudmenis į Europos Sąjungos valstybes nares.
6. Ginklų, šaudmenų gamintojai privalo laikytis produktų saugos reikalavimų.
7. Lygiavamzdžių, graižtvinių, pneumatinių bei templinių šaunamųjų ginklų savininkai ir valdytojai savo reikmėms šaudmenis gali gamintis patys. Asmenys, teisėtai turintys lygiavamzdžius ir graižtvinius ginklus, gali įsigyti ir laikyti iki 1 kg parako bei 200 kapsulių.

23 straipsnis. Ginklų ar šaudmenų eksportas (išvežimas), importas (įvežimas) ir tranzitas

1. Ginklų fondas turi teisę importuoti (įvežti), eksportuoti (išvežti) visų kategorijų ginklus, jiems skirtus šaudmenis, ginklų ir šaudmenų dalis. Krašto apsaugos ministerija turi teisę importuoti (įvežti) visų kategorijų ginklus, skirtus kariuomenei, bei jų šaudmenis.

2. A kategorijos ginklai, šaudmenys, jų dalys importuojami (įvežami), eksportuojami (išvežami), gabenami tranzitu kitų teisės aktų nustatyta tvarka. B, C, D kategorijų ginklus Krašto apsaugos ministerija bei Ginklų fondas importuoja (įveža) kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Įmonė, norinti importuoti, eksportuoti B, C, D kategorijų ginklus, šaudmenis, jų dalis (išskyrus B, C kategorijų trumpuosius šaunamuosius ginklus, šaudmenis, skirtus tik trumpiesiems šaunamiesiems ginklams, jų dalis, kuriuos turi teisę importuoti (įvežti) tik Ginklų fondas), privalo turėti licenciją. Tokią licenciją Vyriausybės nustatyta tvarka išduoda Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos. Licencija importuoti, eksportuoti ginklus, šaudmenis, jų dalis suteikia teisę įmonei:

1) juos gabenti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją bei verstis ginklų, šaudmenų, jų dalių prekyba;

2) juos įvežti į Europos Sąjungos valstybę ar iš jos išvežti.

4. Pageidaujantis importuoti, eksportuoti ar gabenti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją B, C, D kategorijos ginklus, šaudmenis, jų dalis importuotojas, eksportuotojas, užsienio valstybės ūkio subjektas (tik dėl gabenimo tranzitu) kiekvienai ginklų, šaudmenų, jų dalių partijai turi gauti vienkartinį leidimą. Šiuos leidimus Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduoda Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, suderinęs su Ginklų fondu.

5. Tvarką, reglamentuojančią B, C, D kategorijų ginklų, šaudmenų eksportą, importą, gabenimą tranzitu, nustato Vyriausybė.

6. Įmonė, pageidaujanti išvežti ginklus, šaudmenis iš Lietuvos Respublikos į Europos Sąjungos valstybę narę, kiekvienai ginklų, šaudmenų, jų dalių partijai turi gauti vienkartinį Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos leidimą vežti. Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos leidimą vežti išduoda tik gavęs išankstinį Europos Sąjungos valstybės narės sutikimą.

7. Įmonė, pageidaujanti įvežti ginklus, šaudmenis iš Europos Sąjungos valstybės narės į Lietuvos Respubliką, turi gauti išankstinį Policijos departamento sutikimą dėl ginklų, šaudmenų partijos įvežimo į Lietuvos Respublikos teritoriją.

24 straipsnis. Ginklų ir šaudmenų prekyba

1. Lietuvos Respublikos teritorijoje B, C kategorijų trumpaisiais šaunamaisiais ginklais, šaudmenimis, skirtais tik trumpiesiems šaunamiesiems ginklams, jų dalimis, A kategorijos ginklais, šaudmenimis, jų dalimis turi teisę prekiauti tik Ginklų fondas. Kitais B, C, D kategorijų ginklais, jų šaudmenimis, jų dalimis turi teisę prekiauti Ginklų fondas ir įmonės, turinčios licenciją prekiauti ginklais, šaudmenimis, jų dalimis. Licenciją įmonėms Vyriausybės nustatyta tvarka išduoda Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.

2. Subjektai, prekiaujantys ginklais ir šaudmenimis, privalo:

1) turėti parduodamų ginklų ir šaudmenų dokumentus, kuriuose nurodyti techniniai duomenys;

2) reikalauti iš pirkėjo pateikti leidimą įsigyti B, C kategorijų ginklus;

3) pirkėjui įsigyjant B, C kategorijų ginklų šaudmenis, reikalauti pateikti leidimą nešiotis, leidimą laikyti ginklą ar leidimą įsigyti šaudmenis;

4) užtikrinti įsigyjamų ir parduodamų ginklų bei šaudmenų apskaitą, saugoti įsigijimo ir apskaitos dokumentus;

5) registruoti visų kategorijų ginklų ir šaudmenų pirkėjus nustatytos formos žurnale;

6) pateikti teritorinei policijos įstaigai vieną kartą per pusmetį duomenis apie visus fiziniams ir juridiniams asmenims, išskyrus specialaus statuso subjektus, parduotus ginklus ir šaudmenis pagal Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos nustatytą formą;

7) informuoti policijos įstaigą, išdavusią leidimą nešiotis ar leidimą laikyti ginklą, apie priimtą parduoti komiso pagrindais ginklą bei apie jo pardavimą;

8) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pateikti Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos tūtelių ir kulku kolekcijai kulkas ir tūteles, iššautas iš parduodamų B, C kategorijų graižtvinių trumpųjų šaunamųjų ginklų.

3. Draudžiama parduoti B, C kategorijų ginklus, šaudmenis:

1) fiziniams asmenims, nepateikusiems leidimo įsigyti ginklus ir šaudmenis;

2) juridiniams asmenims, nepateikusiems leidimo įsigyti ginklus ir šaudmenis;

3) graižtvinius ir lygiavamzdžius ginklus, kurie neturi numerio, bei ginklus ir šaudmenis be būtino žymens;

4) fiziniams ir juridiniams asmenims, išskyrus specialaus statuso subjektus nepaprastosios ar karo padėties atvejais.

4. Be leidimų turi teisę įsigyti:

1) ginklus, šaudmenis, jų dalis – specialaus statuso subjektai, taip pat įmonės, turinčios licencijas verstis veikla, nurodyta šio Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose;

2) ginklų dalis – įmonės, turinčios licencijas verstis veikla, nurodyta šio Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 4 punkte;

3) šaudmenis – įmonės, turinčios licencijas verstis veikla, nurodyta šio Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 5, 6 punktuose.

5. Šio straipsnio 2–4 dalių reikalavimai taip pat taikomi ginklų, šaudmenų, jų dalių gamintojams ir importuotojams, kurie verčiasi ginklų, šaudmenų, jų dalių prekyba.

25 straipsnis. Vertimasis ginklų, šaudmenų, jų dalių prekybos tarpininko veikla

1. Ginklų, šaudmenų, jų dalių gamintojai, importuotojai, eksportuotojai, prekiautojai turi teisę sudaryti sutartis dėl ginklų, šaudmenų, jų dalių įsigijimo, importo, eksporto per tarpininkus.

2. Tarpininkais gali būti juridiniai ir fiziniai asmenys. Tarpininkai su užsakovais privalo sudaryti rašytines sutartis dėl gamintojo, importuotojo, eksportuotojo, prekiautojo interesų atstovavimo.

3. Tarpininkai privalo Vyriausybės nustatyta tvarka užsiregistruoti Policijos departamente prie Vidaus reikalų ministerijos.

4. Įmonės, kuri verčiasi tarpininko veikla, darbuotoju, tiesiogiai susijusiu su ginklų, šaudmenų įsigijimu, laikymu, apskaita, realizavimu, kontroliuojančiu asmeniu, administracijos vadovu, tarpininku (kai tarpininkas fizinis asmuo) negali būti asmuo, kuriam taikomos šio Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir 18 straipsnio 2 dalies nuostatos.

26 straipsnis. Ginklų taisymas, ginklų ir šaudmenų perdirbimas

1. Įmonė, norinti taisyti ginklus, perdirbti ginklus ir šaudmenis, privalo gauti licenciją. Šią licenciją Vyriausybės nustatyta tvarka išduoda Ginklų fondas. Licencija taisyti ginklus, perdirbti ginklus ir šaudmenis suteikia teisę įmonei įsigyti Lietuvos Respublikoje ir įsivežti iš užsienio valstybių šiai veiklai reikalingas ginklų dalis.

2. Ginklą, jo pagrindines dalis galima taisyti tik įmonėje, turinčioje licenciją taisyti ir perdirbti ginklus.

3. Perdirbti ginklai teisės aktų nustatyta tvarka išbandomi siekiant užtikrinti, kad jie atitinka norminių dokumentų reikalavimus.

4. Specialaus statuso subjektai turi teisę taisyti savo ginklus be licencijos.

27 straipsnis. Tirų, šaudyklų eksploatavimas

1. Įmonė, norinti eksploatuoti tirą ar šaudyklą ūkinės komercinės veiklos tikslais, privalo gauti licenciją. Šią licenciją Vyriausybės nustatyta tvarka išduoda Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos. Licencija eksploatuoti tirus, šaudyklas suteikia teisę įsigyti šaudmenis bei juos parduoti asmenims, kurie pageidauja šaudyti tire ar šaudykloje.

2. Tiras ar šaudykla turi būti išdėstyti, pastatyti ir įrengti taip, kad būtų užtikrintas jų eksploatavimo saugumas, higienos ir aplinkos apsaugos normų reikalavimai.

3. Ginklų savininkai ir naudotojai tiruose ir šaudyklose gali šaudyti iš jiems priklausančių ar perduotų naudotis ginklų. Šaudymo tiruose ar šaudyklose, jų teritorijoje reikalavimus bei ginklo panaudojimo ir nuomojimo tire ar šaudykloje tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

4. Veikla, susijusi su tirų ir šaudyklų, kuriuose šaudoma iš šio Įstatymo 6 straipsnio 2–7 punktuose išvardytų D kategorijos ginklų, eksploatavimu, nelicencijuojama. Asmenys, šaudantys iš D kategorijos ginklų, privalo užtikrinti šaudymo saugumą.

5. Specialaus statuso subjektai tirus ir šaudyklas steigia bei eksploatuoja kitų teisės aktų nustatyta tvarka, laikydamiesi šio straipsnio 2 dalies reikalavimų.

6. Juridiniams asmenims (mokykloms ir kitiems asmenims), kurie nesiverčia ūkine komercine veikla eksploatuodami tirus, šaudyklas, licencija eksploatuoti tirus, šaudyklas nereikalinga. Tokie asmenys Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka turi gauti teritorinės policijos įstaigos leidimą, patvirtinantį, kad tirų, šaudyklų patalpos atitinka šio straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus.

28 straipsnis. Ginklų nuoma

1. Įmonė, norinti nuomoti ginklus medžioklei, privalo gauti licenciją. Šią licenciją Vyriausybės nustatyta tvarka išduoda Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos. Licencija nuomoti ginklus suteikia teisę įsigyti šaudmenų iš subjektų, turinčių teisę prekiauti šaudmenimis ir juos parduoti, asmeniui, išsinuomojusiam ginklą.

2. Įmonė, turinti licenciją nuomoti ginklus, turi teisę medžioklei nuomoti B, C kategorijų medžioklinius ginklus.

3. Ginklus medžioklės sezono metu galima nuomoti Lietuvos Respublikos nuolatiniais gyventojams ir užsieniečiams, turintiems teisę turėti tos kategorijos medžioklinį ginklą ir pateikusiems šią teisę įrodančius dokumentus bei galiojančią medžiotojo bilietą.

4. Įmonė, nuomojanti ginklus, juos išsinuomojančiam asmeniui privalo nustatyta tvarka išduoti laikiną ginklo kortelę.

5. Ginklų nuomą reglamentuojančią tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

GINKLININKO, GINKLŲ SAVININKO, VALDYTOJO IR NAUDOTOJO PAREIGOS

29 straipsnis. Ginklininko pareigos

Ginklininkas privalo:

- 1) užtikrinti reikiamą ginklų, šaudmenų apsaugą;
- 2) išduoti ginklus ir šaudmenis, tvarkyti ginklų, šaudmenų apskaitą bei pildyti reikiamus dokumentus;
- 3) ginklus, šaudmenis išduoti tik asmenims, pateikusiems visus reikalingus dokumentus;
- 4) neišduoti ginklų asmenims, įtarus, kad jie yra neblaivūs, apsvaigę nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigiųjų medžiagų;
- 5) nedelsdamas pranešti policijos įstaigai apie ginklų, šaudmenų, jų dalių vagystę ar praradimą;
- 6) sudaryti sąlygas kontroliuojančiųjų valstybės institucijų pareigūnams patekti į ginklų, šaudmenų gamybos, taisymo ir perdirbimo, prekybos, laikymo, nuomos, tirų, šaudyklų eksploatavimo vietas bei teikti jiems reikiamą pagalbą atliekant patikrinimą.

30 straipsnis. Ginklo, šaudmenų savininko, valdytojo, naudotojo pareigos

1. A, B, C kategorijų ginklų, jų šaudmenų savininkas, valdytojas, naudotojas privalo:

- 1) trumpuosius šaunamuosius ginklus nešiotis taip, kad kiti asmenys jų nematytų. Matomoje vietoje dėkle ginklą gali nešiotis uniformuotas valstybės institucijos pareigūnas ar asmuo, turintis ginklą profesinei veiklai vykdyti;
  - 2) įsirengti tinkamas sąlygas laikyti ginklą, šaudmenis ir laikytis ginklo, šaudmenų laikymo reikalavimų;
  - 3) sudaryti sąlygas kontroliuojančiųjų valstybės institucijų tarnautojams patekti į ginklų, šaudmenų laikymo vietas ir jų reikalavimu pateikti patikrinti ginklą, šaudmenis bei leidimą nešiotis ar leidimą laikyti ginklus, šaudmenis;
  - 4) teisėsaugos institucijų pareigūnų reikalavimu pateikti ginklus, šaudmenis bei leidimą juos nešiotis ar leidimą laikyti;
  - 5) ginklus gabenti į kitą vietą (ginklo laikymo vietą, šaudyklą ir kitur) neužtaisytus bei įdėtus į dėklą ar kitą tinkamą daiktą. Šovinis negali būti įdėtas į ginklo vamzdį, o dėtuvė turi būti išimta iš ginklo;
  - 6) nedelsdamas pranešti policijos įstaigai apie ginklo, šaudmenų leidimo nešiotis ar leidimo laikyti ginklą vagystę ar praradimą;
  - 7) realizavęs paskutinį leidime įrašytą ginklą, leidimą nešiotis ar leidimą laikyti ginklą gražinti policijos įstaigai, išdavusiai leidimą;
  - 8) kreiptis į teritorinę policijos įstaigą dėl leidimo nešiotis ar leidimo laikyti ginklą galiojimo termino pratęsimo prieš pasibaigiant leidimo galiojimo laikui;
  - 9) pasibaigus leidimo nešiotis ar leidimo laikyti ginklą galiojimo terminui, ginklą ir šaudmenis nedelsdamas pristatyti laikinai saugoti į teritorinę policijos įstaigą.
2. A, B, C kategorijų ginklų, jų šaudmenų savininkui, naudotojui draudžiama:
- 1) ginklą nešiotis neturint su savimi leidimo jį nešiotis;
  - 2) ginklą gabenti neturint su savimi leidimo jį nešiotis ar leidimo laikyti;
  - 3) ginklą nešiotis, gabenti neblaiviam (0,4 promilės ir daugiau), apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigiųjų medžiagų;
  - 4) vartoti alkoholinius gėrimus, narkotines, psichotropines ar kitas svaigiąsias medžiagas panaudojus ginklą, kol bus patikrintas neblaivumas ar apsvaigimas arba bus atsisakyta tai atlikti;
  - 5) nešiotis parengtą šaudyti ginklą (šovinis yra įleistas į šovinio lizdą, revolveris – atlaužtu gaiduku, templinis ginklas – su įdėta strėle ir įtempta temple), išskyrus atvejus, kai tiesiogiai susiklosto aplinkybės, dėl kurių iškyla grėsmė asmens sveikatai ar gyvybei;

6) ginklą duoti asmeniui, neturinčiam teisės laikyti ar nešiotis tos kategorijos ir paskirties ginklus (šis reikalavimas netaikomas mokant asmenis naudotis ginklu per šaudymo varžybas, pratybas, mokymus);

7) ilgąjį šaunamąjį, templinį ginklą nešiotis medžioklės plotuose neturint teisės medžioti;

8) sudaryti kliūtis kontroliuojančiųjų institucijų pareigūnams apžiūrėti ginklus, šaudmenis, jų laikymo vietas bei ginklų, šaudmenų įsigijimo, laikymo, apskaitos dokumentus.

3. Šis straipsnis nereglamentuoja specialaus statuso subjektams priklausančių ginklų laikymo ir nešiojimo.

31 straipsnis. D kategorijos ginklo savininko pareigos

1. D kategorijos ginklo savininkas privalo:

1) dujinį ginklą nešiotis taip, kad kiti asmenys jų nematytų. Matomoje vietoje dėkle ginklą gali nešioti uniformuotas valstybės institucijų pareigūnas ar asmuo, turintis ginklą profesinei veiklai vykdyti;

2) nesinešioti parengto šaudyti dujinio ginklo (šovinys yra įleistas į šovinio lizdą, revolveris – atlaužtu gaiduku), išskyrus atvejus, kai tiesiogiai susiklosto aplinkybės, dėl kurių iškyla grėsmė asmens sveikatai ar gyvybei;

3) ginklą gabenti (transportuoti) į kitą vietą (ginklo laikymo vietą, šaudyklą ir kitur) neužtaisyta, įdėta į dėklą ar kitą tinkamą daiktą. Šoviniai negali būti sudėti į ginklo vamzdį, o dėtuve turi būti išimta iš ginklo;

4) užtikrinti saugų ginklo ir šaudmenų laikymą, kad kiti asmenys juo negalėtų pasinaudoti.

2. D kategorijos ginklo savininkui draudžiama:

1) ginklą ar šaudmenis perduoti naudoti be priežiūros asmenims, neturintiems 18 metų, o naudojant sportui, – asmenims, neturintiems 16 metų;

2) nešiotis D kategorijos ginklą, išskyrus gynybinio pobūdžio elektrošoko įrenginius ir įtaisus, dujinius ginklus;

3) ginklą nešiotis ar gabenti neblaiviam (0,4 promilės ir daugiau), apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigųjų medžiagų.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ LAIKYMAS, SAUGOJIMAS, NEŠIOJIMAS IR NAUDOJIMAS

32 straipsnis. Ginklų, šaudmenų laikymas ir saugojimas

1. Ginklus ir šaudmenis leidžiama laikyti asmenims, turintiems licencijas gaminti, taisyti ir perdirbti, prekiauti, importuoti, eksportuoti ginklus ir šaudmenis, eksploatuoti tirus, šaudyklas, nuomoti ginklus ir šaudmenis arba leidimus juos nešiotis ar leidimus laikyti. D kategorijos ginklai laikomi ir nešiojami be leidimų.

2. Leidimas nešiotis ar leidimas laikyti ginklus suteikia teisę įsigyti šaudmenis tik tam ginklui ir juos nešiotis ar laikyti. Leidimas nešiotis ir leidimas laikyti ginklus, šaudmenis išduodamas 5 metams. Leidimai nešiotis, laikyti ginklus išduodami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

3. Ginklų, šaudmenų savininkai ir naudotojai privalo užtikrinti jų saugojimą. Ginklų ir šaudmenų laikymo bei saugojimo sąlygas ir reikalavimus nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

4. Valstybės institucijose, įstaigose, įmonėse, visuomeninės paskirties vietose (stadionuose, restoranuose, baruose, teatruose ir kitose vietose) dirbantiems ar atvykstantiems į jas asmenims gali būti sudaromos sąlygos ginklus ir šaudmenis palikti laikinai saugoti. Laikino ginklų saugojimo sąlygas ir tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

5. Specialaus statuso subjektai ginklus bei šaudmenis saugo ir laiko šių institucijų nustatyta tvarka.

6. Asmuo gali parduoti teisėtai jam priklausančią ginklą tik per subjektą, turintį teisę prekiauti tokios kategorijos ginklais.

7. Ginklo savininkas gali ginklą pateikti perdirbti tik turėdamas leidimą. Leidimą perdirbti ginklą išduoda policijos įstaiga, kurioje registruotas šis ginklas, pagal ginklo savininko ar teisėto valdytojo prašymą. Ginklui taisyti leidimas nereikalingas.

8. Leidimas perdirbti ginklą neišduodamas, jeigu prašymas pateiktas dėl perdirbimo, kuris pakeistų ginklo pirminius rūšies požymius. Išduodant leidimą perdirbti ginklą, nustatomos ribos, kiek leidžiama jį perdirbti.

33 straipsnis. Ginklų ir šaudmenų nešiojimas, gabenimas

1. Asmenys, turintys leidimus laikyti ginklus, ginklus gabena į kitą vietą (ginklo laikymo vietą, šaudyklą ir kitur) neužtaisytus, įdėtus į dėklą ar kitą tinkamą daiktą. Šovinyš negali būti įdėtas į ginklo vamzdį, o dėtuve turi būti išimta iš ginklo.

2. Leidimas įsigyti ginklus, šaudmenis suteikia teisę įsigytus ginklus, šaudmenis gabenti iki saugojimo vietos ir juos laikyti iki užregistravimo (ne ilgiau kaip 10 dienų).

3. Leidimas laikyti ginklą nesuteikia teisės nešiotis ginklą ir šaudmenis.

4. Medžioklės plotuose medžioklei skirti užtaisyti šaunamieji ginklai nešiojami medžioklę reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Įstatymų nustatytais atvejais gali būti uždrausta nešiotis ginklus viešose vietose, jei tai gali kelti grėsmę žmogaus ir visuomenės saugumui. Ši nuostata netaikoma specialaus statuso subjektų pareigūnams, atliekantiems pareigas įstatymų nustatytais atvejais, taip pat asmenims, vykdančioms profesinę veiklą, susijusią su asmens bei turto sauga.

6. Specialaus statuso subjektai, jų pareigūnai ginklus ir šaudmenis nešioja, gabena kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

34 straipsnis. Ginklų ir šaudmenų naudojimas

1. Asmuo turi teisę ginklą ir šaudmenis naudoti 11 straipsnyje numatytiems tikslams.

2. Ginklo panaudojimas nelaikomas prieštaraujančiu žmogaus teisėms, jeigu tai įvyko neviršijant tokio jėgos panaudojimo, kai tai buvo neišvengiamai būtina. Bet kurį ginklą asmuo gali panaudoti gindamasis ar gindamas kitą asmenį, nuosavybę, būsto neliečiamybę, kitas teises, visuomenės ar valstybės interesus nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo kėsینimosi, nepaisydamas to, ar galėjo išvengti kėsینimosi arba kreiptis pagalbos į kitus asmenis ar valdžios institucijas, taip pat siekdamas pašalinti jam pačiam, kitiems asmenims ar jų teisėms, visuomenės ar valstybės interesams gresiantį pavojų, jeigu šis pavojus negalėjo būti pašalintas kitomis priemonėmis ir padaryta žala yra mažesnė už tą, kurios siekta išvengti.

3. Prieš panaudojant ginklą, būtina įspėti asmenį, prieš kurį jis bus panaudotas. Ši nuostata netaikoma, kai įspėti dėl susidariusios situacijos neįmanoma arba kai delsimas kelia tiesioginį pavojų ginklo naudotojui ar kito asmens gyvybei ir sveikatai. Ginklo panaudojimo pasekmės neturi padaryti žalos trečiųjų asmenų sveikatai.

4. Ginklą asmuo gali panaudoti ir prieš gyvūną, keliantį pavojų gyvybei ar sveikatai, taip pat norėdamas pasikviesti pagalbą ar perspėti.

5. Draudžiama panaudoti ginklą žmonių susibūrimo vietose, jeigu nuo to gali nukentėti pašaliniai asmenys, prieš moteris, jei akivaizdu, kad jos nėščios, taip pat prieš asmenis, jei akivaizdu, kad jie invalidai, prieš nepilnamečius, jeigu jų amžius žinomas arba išvaizda atitinka amžių, išskyrus atvejus, kai jie priešinasi pavojingam žmogaus gyvybei būdu arba jei užpuola tokių asmenų grupę ir šis užpuolimas kelia grėsmę gyvybei.

6. Apie kiekvieną ginklo panaudojimo atvejį, kai žuvo žmogus ar padaryta materialinė žala, padaryti kūno sužalojimai asmeniui, ginklo savininkas ar naudotojas nedelsdamas turi pranešti teritorinei policijos įstaigai ar prokuratūrai.

7. Medžioklės plotuose medžioklei skirti ginklai ir šaudmenys naudojami šio Įstatymo ir medžioklę reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

8. Sportui, profesinei veiklai vykdyti, kolekcijoms sudaryti, parodoms, mokymui, moksliniam tyrimui B, C, D kategorijų ginklai, šaudmenys naudojami kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

9. A kategorijos ginklų panaudojimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai, reglamentuojantys juridinių asmenų, kurie naudoja šiuos ginklus, darbo tvarką.

10. Specialaus statuso subjektai ginklus ir šaudmenis naudoja kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

35 straipsnis. Ginklai ir šaudmenys kaip radiniai

1. Asmuo, radęs ginklą ar šaudmenų, privalo nedelsdamas apie tai pranešti policijai ar jai perduoti ginklą ir šaudmenis.

2. Ginklai ir šaudmenys, kurių savininkas nežinomas, realizuojami ar sunaikinami įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

DEVINTASIS SKIRSNIS GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ ĮVEŽIMAS, IŠVEŽIMAS, GABENIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJA

36 straipsnis. Europos šaunamojo ginklo leidimas

1. Europos šaunamojo ginklo leidimą Lietuvos Respublikos nuolatiniam gyventojui, turinčiam ginklą ir pageidaujanti jį išvežti į Europos Sąjungos valstybę, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduoda Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos. Šis leidimas galioja ne ilgiau kaip 5 metus. Jeigu į leidimą įrašomi tik D kategorijai priskirti šaunamieji ginklai, leidimas galioja 10 metų.

2. Europos šaunamojo ginklo leidimo negalima perleisti kitiems asmenims. Asmuo, kuris Europos Sąjungos valstybėje naudojasi šaunamuoju ginklu, privalo su savimi turėti šį leidimą.

3. Ginklo savininkas, realizavęs ar praradęs ginklą, Europos šaunamojo ginklo leidimą privalo gražinti Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos.

4. Asmuo, praradęs Europos šaunamojo ginklo leidimą, apie tai privalo informuoti Policijos departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos.

37 straipsnis. Pavienių ginklų įvežimas į Lietuvos Respubliką, išvežimas iš jos, gabenimas tranzitu Lietuvos Respublikos teritorija

1. Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai, juridiniai asmenys, užsieniečiai turi teisę įvežti į Lietuvos Respubliką, išvežti iš jos, gabenti tranzitu teisėtai įgytus B, C kategorijų ginklus, jų šaudmenis, taip pat visų kategorijų kolekcinis pavienius ginklus, nustatyta tvarka gavę Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos leidimą.

2. Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos valstybių narių nuolatiniai gyventojai pavienius ginklus, jų šaudmenis taip pat gali įvežti į Lietuvos Respubliką ar išvežti iš jos turėdami Europos šaunamojo ginklo leidimą ir dokumento, patvirtinančio atvykimo tikslą, kopiją. Be to, Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos valstybių narių nuolatiniai gyventojai turi teisę įvežti iš Europos Sąjungos valstybės narės į Lietuvos Respubliką B, C, D kategorijų pavienius ginklus, jų šaudmenis, taip pat visų kategorijų kolekcinis pavienius ginklus, turėdami Policijos departamento išankstinį sutikimą dėl jų įvežimo į Lietuvos Respublikos teritoriją, bei išvežti juos iš Lietuvos Respublikos į Europos Sąjungos valstybę narę, turėdami tam Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos išduotą leidimą. Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos leidimą vežti išduoda po to, kai gauna Europos Sąjungos valstybės narės išankstinį sutikimą.

3. Pavieniai A kategorijos ginklai, jų šaudmenys įvežami į Lietuvos Respubliką, išvežami iš jos, gabenami tranzitu gavus Krašto apsaugos ministerijos leidimą.

4. Specialaus statuso subjektų pareigūnai, išskyrus Šaulių sąjungą, tarnybinėms pareigoms atlikti jiems priklausančius B, C kategorijų ginklus, šaudmenis išveža iš Lietuvos Respublikos ir įveža į ją turėdami specialaus statuso subjekto vadovo išduotą leidimą.

5. Užsienio valstybių teisėsaugos, saugumo ir gynybos institucijų pareigūnai tarnybinėms užduotims atlikti jiems priklausančius B, C kategorijų ginklus, šaudmenis gali įvežti į Lietuvos Respubliką, išvežti iš jos gavę atitinkamai Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos,

Valstybės saugumo departamento ar Krašto apsaugos ministerijos išduotą leidimą. Leidimai išduodami šių institucijų nustatyta tvarka.

6. Įvežamų į Lietuvos Respubliką, išvežamų iš jos, gabenamų tranzitu pavienių ginklų skaičius negali viršyti 3 vienetų vienam asmeniui, 200 vienetų šaudmenų vienam įvežamam ar turimam to paties kalibro ginklui. Sportui (varžyboms, treniruotėms) įvežamų į Lietuvos Respubliką, išvežamų iš jos ginklų, šaudmenų skaičius neribojamas.

7. Kai ginklai, šaudmenys įvežami, išvežami parodoms organizuoti, jų skaičius neribojamas, tačiau ginklai, šaudmenys turi būti įvežti, išvežti po parodos. Už ginklų, šaudmenų įvežimą ir išvežimą atsako parodos organizatoriai.

8. Juridiniai asmenys, turėdami Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos išduotą leidimą, gali laikinai įvežti į Lietuvos Respubliką, išvežti iš jos ginklus, šaudmenis tik sportui (varžyboms, treniruotėms).

9. Asmenys pavieniūs ginklus Lietuvos Respublikos teritorijoje iš vienos vietos į kitą gali gabenti be leidimo, laikydamiesi ginklų gabenimo reikalavimų.

10. Tvarką, reglamentuojančią pavienių B, C, D kategorijų ginklų, jų šaudmenų įvežimą į Lietuvos Respubliką, išvežimą iš jos, vežimą Lietuvos Respublikos teritorija bei informacijos apie ginklų gabenimą užsienio valstybėms pateikimą, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KOLEKCIONAVIMAS, PARODŲ ORGANIZAVIMAS

38 straipsnis. Ginklų, šaudmenų, jų dalių kolekcionavimas

1. Asmenys gali kolekcionuoti:

1) šaunamuosius ginklus, jų šaudmenis, perdirbtus taip, kad jų nebūtų galima panaudoti kaip ginklų, šaudmenų, taip pat jų dalis;

2) senovinius ginklus bei šaudmenis;

3) nešaunamuosius ginklus.

2. Šaunamieji ginklai turi būti perdirbti taip, kad kiekviena pagrindinė dalis būtų netinkama naudoti pagal paskirtį ir jos nebūtų galima atkurti. Šaudmenys turi būti perdirbti taip, kad jų nebūtų galima iššauti.

3. Ginklus, šaudmenis, jų dalis kolekcionuoti galima muziejuje, kitoje tam pritaikytoje patalpoje, atitinkančioje Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus.

4. Įstaigos, atliekančios kriminalistines ekspertizes, mokslinio tyrimo darbus, gali sudaryti šias ginklų, šaudmenų, tūtelių ir kulku kriminalistines kolekcijas:

1) šaunamųjų ginklų šautų tūtelių ir iššautų kulku kolekciją;

2) tinkamų naudoti ginklų ir šaudmenų pavyzdžių kolekciją.

5. Kriminalistinės ekspertizės įstaigos, kurios turi A, B, C kategorijų graižtvinius ir lygiavamzdžius šaunamuosius ginklus, ant kurių nėra numerio, privalo juos sunumeruoti, ant ginklo iškaldamos skaičius.

6. Tvarką, reglamentuojančią ginklų, šaudmenų, jų dalių kolekcijų sudarymą, laikymą, eksponavimą, likvidavimą, ginklų, šaudmenų perdirbimą kolekcijoms, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

39 straipsnis. Ginklų, šaudmenų, jų dalių parodų organizavimas

1. Valstybės institucijos, įstaigos, Lietuvos Respublikoje ar užsienio šalyse registruotos įmonės, įstaigos, organizacijos, gavusios teritorinės policijos įstaigos leidimą, gali organizuoti B, C, D kategorijų ginklų, šaudmenų, jų dalių parodas.

2. A kategorijos tinkamų naudoti ginklų, šaudmenų, jų dalių, ginklų priedėlių parodas gali organizuoti tik specialaus statuso subjektai.

3. Parodų organizatoriai privalo užtikrinti ginklų, šaudmenų, jų dalių eksponavimo ir laikymo saugumą.

4. Ginklų, šaudmenų, jų dalių parodų organizavimo tvarką ir reikalavimus nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS LEIDIMŲ NEŠIOTIS IR LEIDIMŲ LAIKYTI GINKLUS, ŠAUDMENIS PANAIKINIMAS

40 straipsnis. Leidimų nešiotis ir leidimų laikyti ginklus, šaudmenis panaikinimas

1. Leidimai nešiotis ir leidimai laikyti B, C kategorijų ginklus ir šaudmenis panaikinami:
  - 1) ginklą turinčio asmens prašymu;
  - 2) mirus leidimą turėjusiam fiziniam asmeniui;
  - 3) likvidavus leidimą turėjusį juridinį asmenį;
  - 4) panaikinus licenciją verstis veikla, susijusia su ginklų apyvarta, ar pasibaigus jos galiojimo laikui;
  - 5) atsiradus šio Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3, 4, 7, 9 punktuose ir 18 straipsnio 2 dalyje, išskyrus 4 punktą, numatytoms sąlygoms;
  - 6) kai asmuo naudojasi ginklu pažeisdamas įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimus, ir tas pažeidimas kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai, visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai;
  - 7) fiziniam asmeniui dėl ginklų ir šaudmenų apyvartos taisyklių pažeidimo praradus savo ginklą;
  - 8) kai leidimas nešiotis ar leidimas laikyti ginklą buvo įgytas pateikus sąmoningai klaidingą informaciją ar suklastotus dokumentus;
  - 9) asmenims, turintiems leidimą nešiotis ar leidimą laikyti ginklą akivaizdžiai neleidus arba sudarius kliūtis kontroliuojančiųjų institucijų darbuotojams atlikti patikrinimą.
2. Leidimas nešiotis ar leidimas laikyti ginklus panaikinamas, kai asmuo, turintis leidimą, laiku be svarbių priežasčių nepratęsia leidimo ir dėl to gavęs policijos įstaigos išpėjimą į jį nereaguoja.
3. Fizinio asmens, turinčio ginklą medžioklei, leidimas laikyti ginklą taip pat panaikinamas netekus teisės medžioti.
4. Fizinio asmens, turinčio ginklą sportui, leidimas laikyti ginklą taip pat panaikinamas netekus narystės šaudymo sporto organizacijoje.
5. Leidimo laikyti ar leidimo nešiotis ginklą panaikinimas įsigalioja iškart po sprendimo jį panaikinti priėmimo, nors jis ir ginčijamas.
6. Sprendimą panaikinti leidimą laikyti ar leidimą nešiotis ginklus arba sprendimą nepratęsti leidimo galiojimo priima leidimą išdavusios policijos įstaigos vadovas. Sprendimas turi būti motyvuotas. Asmuo turi teisę ne vėliau kaip per 30 dienų apskųsti sprendimą policijos generaliniam komisarui. Asmuo, per 30 dienų negavęs jį tenkinančio atsakymo ar visai negavęs atsakymo, sprendimą gali apskųsti teismui.
7. Asmuo, turintis leidimą nešiotis ar leidimą laikyti ginklą, turi teisę gauti paaiškinimus dėl leidimo panaikinimo.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS GINKLŲ, ŠAUDMENŲ, JŲ DALIŲ PAĖMIMAS, PAVELDĖJIMAS, DOVANOJIMAS, REALIZAVIMAS

41 straipsnis. Ginklų, šaudmenų, jų dalių paėmimas

1. Policija ar kitos įstatymų įgalios valstybės institucijos ginklus, šaudmenis, jų dalis gali paimti:
  - 1) kai ginklai ir šaudmenys, jų dalys gaminami, importuojami, eksportuojami, gabenami, laikomi ar nešiojami, jais prekiaujama neturint atitinkamo leidimo ar licencijos arba pasibaigus jų galiojimo laikui;
  - 2) panaikinus licencijos, leidimo nešiotis, leidimo laikyti ginklus, šaudmenis galiojimą;

3) pažeidus šio Įstatymo reikalavimus, kai pažeidimas kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai, visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai;

4) mirus ginklo savininkui, kol bus išspręstas turto paveldėjimo klausimas;

5) kai asmuo įstatymų nustatyta tvarka kaltinamas padaręs tyčinį nusikaltimą ar jam paskirta kardomoji priemonė – kardomasis kalinimas (suėmimas);

6) esant pakankamam pagrindui įtarti, kad asmuo serga ligomis ar turi fizinių trūkumų, trukdančių tinkamai elgtis su ginklu, ar turi sveikatos sutrikimų, problemų dėl alkoholizmo, narkomanijos, psichikos būklės;

7) jei įtariama, kad ginklas, šaudmenys galėjo būti teisės pažeidimo, nusikaltimo įrankis ar teisės pažeidimo ar nusikaltimo objektas;

8) asmeniui raštiškai atsisakius ginklo;

9) nepaprastosios ir karo padėties atvejais.

2. Institucija ar įstaiga, šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose numatytais atvejais paėmusi ginklus ir priėmusi sprendimą juos realizuoti, privalo organizuoti, kad būtų nustatytas ginklų tinkamumas naudoti.

3. Tinkami saugiai naudoti ginklai ar fabrikinės gamybos šaudmenys realizuojami per Ginklų fondą arba įmones, turinčias teisę pardavinėti tokių rūšių ginklus, o per 10 dienų nuo jų realizavimo savininkams, atskaičius realizavimo išlaidas, sumokama ginklo kaina. Netinkami saugiai naudoti ginklai ir šaudmenys, kurie nepriimami realizuoti, neatlygintinai (išskyrus turinčius istorinę ar kriminalistinę vertę) perduodami sunaikinti į Ginklų fondą.

4. Per 10 dienų nuo ginklo realizavimo jo savininkui pranešama apie realizuotą ginklą ir jam atvykus išmokama atitinkama pinigų suma. Perduoto realizuoti Ginklų fondui ginklo tinkamumas naudoti nustatomas ir vertė apskaičiuojama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

5. Šio straipsnio 1 dalies 5 punkte numatytais atvejais ginklai ir šaudmenys paaimami iki kaltinimų ar kardomosios priemonės asmeniui panaikinimo įstatymų nustatyta tvarka. Šio straipsnio 1 dalies 6, 7 punktuose numatytais atvejais policijos įstaigos ginklus, šaudmenis paima, kol bus priimtas atitinkamas sprendimas dėl leidimo panaikinimo ar ginklo gražinimo. Tais atvejais, kai ginklai, šaudmenys buvo paimti pasibaigus licencijos ar leidimo galiojimo laikui, tačiau jų galiojimo terminas teisės aktų nustatyta tvarka buvo pratęstas, ginklai ir šaudmenys gražinami jų savininkui.

6. Jei sprendimas dėl leidimo panaikinimo ar nepratęsimo, licencijos panaikinimo apskundžiamas įstatymų nustatyta tvarka, ginklas ir šaudmenys laikinai paaimami saugoti iki galutinio sprendimo priėmimo.

7. Šaunamojo ginklo savininko mirties atveju ginklas ir šaudmenys perduodami į teritorinę policijos įstaigą laikinai saugoti, kol bus išspręstas turto paveldėjimo klausimas.

8. Tvarką, reglamentuojančią ginklų paėmimą, tinkamumo naudoti nustatymą bei tolesnį panaudojimą, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

42 straipsnis. B, C, D kategorijų ginklai, jų šaudmenys kaip paveldėto turto dalis ar dovana

1. B, C, D kategorijų ginklai ir šaudmenys dovanojami ir paveldimi įstatymų nustatyta tvarka.

2. B, C kategorijų ginklai, jų šaudmenys šio Įstatymo nustatyta tvarka gali būti dovanojami asmenims, kurie turi teisę įsigyti ir turėti atitinkamos rūšies ginklą.

3. Paveldėtojas, gavęs paveldėjimo teisės liudijimą, turi teisę pateikti prašymą teritorinei policijos įstaigai šio Įstatymo nustatyta tvarka išduoti leidimą nešiotis ar leidimą laikyti ginklą, leidimą jį parduoti ar perdirbti.

4. Paveldėtojui negavus leidimo nešiotis ar leidimo laikyti ginklą ar atsisakius ginklą perdirbti, išduodamas leidimas jį parduoti. Jis galioja ne ilgiau kaip 10 dienų. Ginklas ir šaudmenys realizuojami šio Įstatymo 41 straipsnio 3 dalies nustatyta tvarka. Per 10 dienų nuo ginklo atidavimo realizuoti paveldėtojas teritorinei policijos įstaigai turi pateikti pažymą, kad ginklas pateiktas

realizuoti Ginklų fondui ar įmonei, turinčiai teisę prekiauti tokios rūšies ginklais. Leidimas parduoti ginklą suteikia teisę laikyti ginklą 10 dienų ir per šį terminą jį pateikti realizuoti.

5. Per 10 dienų nuo paveldėto ginklo realizavimo paveldėtoju pranešama apie realizuotą ginklą ir jam atvykus išmokama atitinkama pinigų suma. Perduoto realizuoti Ginklų fondui ginklo tinkamumas naudoti nustatomas ir vertė apskaičiuojama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

6. Jei paveldėtojas be svarbių priežasčių per 1 mėnesį nuo paveldėjimo teisės liudijimo gavimo nesikreipia į teritorinę policijos įstaigą dėl leidimo nešiotis ar leidimo laikyti ginklą gavimo ar leidimo jį parduoti ar perdirbti arba per 10 dienų, kai buvo gavęs leidimą parduoti ginklą, neperduoda ginklo realizuoti ir teritorinei policijos įstaigai nepateikia šio straipsnio 4 dalyje nurodytos pažymos, kad ginklas, šaudmenys yra perduoti realizuoti, ginklas, šaudmenys paaimami neatlygintinai ir perduodami realizuoti į Ginklų fondą.

7. Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas už nuopelnus Lietuvos valstybei turi teisę apdovanoti asmenis B, C kategorijų trumpaisiais šaunamaisiais ginklais (pistoletais, revolveriais) bei kardais, durklais, kalavijais.

8. Apdovanoti Lietuvos Respublikos nuolatinius gyventojus ginklais gali ir užsienio valstybių, vyriausybių vadovai, kiti oficialūs asmenys.

9. Krašto apsaugos ministras, vidaus reikalų ministras, Valstybės saugumo departamento generalinis direktorius, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius, generalinis prokuroras turi teisę apdovanoti šio straipsnio 7 dalyje nurodytais ginklais savo pavaldžius pareigūnus. Šaulių sąjungos vadas krašto apsaugos ministro pritarimu turi teisę apdovanoti šio straipsnio 7 dalyje nurodytais ginklais Šaulių sąjungos narius.

10. Tvarką, reglamentuojančią apdovanojimą ginklais, jų laikymo, nešiojimo, naudojimo reikalavimus nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS GINKLŲ, ŠAUDMENŲ, JŲ DALIŲ SUNAIKINIMAS

43 straipsnis. Ginklų, šaudmenų, jų dalių sunaikinimas

1. Visi netinkami naudoti ginklai, jų dalys, kurių neįmanoma ar netikslinga taisyti, netinkami naudoti šaudmenys turi būti sunaikinami.

2. Asmenys pageidaujamus sunaikinti jiems priklausančius ginklus, šaudmenis, jų dalis perduoda teritorinei policijos įstaigai, o ši ne rečiau kaip kas 6 mėnesiai atiduotus sunaikinti ginklus, šaudmenis, jų dalis perduoda Ginklų fondui.

3. Ginklų fondas jam perduotus sunaikinti ginklus, šaudmenis, jų dalis sunaikina Ginklų fondo nustatyta tvarka, dalyvaujant Ginklų fondo vadovo sudarytai komisijai.

4. Ginklai, šaudmenys, jų dalys turi būti sunaikinti tokiu būdu, kuris garantuotų, kad jie tapo visiškai netinkami naudoti pagal paskirtį. Ginklai, šaudmenys, jų dalys turi būti naikinami taip, kad nekiltų pavojus žmonių sveikatai ir aplinkai.

5. Specialaus statuso subjektai, išskyrus Krašto apsaugos ministeriją, skirtus sunaikinti ginklus, šaudmenis, jų dalis privalo perduoti Ginklų fondui. Krašto apsaugos ministerija ginklus, šaudmenis, jų dalis sunaikina kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS KRIMINALISTINĖ TŪTELIŲ IR KULKŲ KOLEKCIJA

44 straipsnis. Kriminalistinė tūtelių ir kulku kolekcija

Visi įsigyti A, B, C kategorijų graižtviniai trumpieji šaunamieji ginklai turi būti išbandyti ir sudarytos iš jų iššautų tūtelių ir kulku kolekcijos. Ginklų išbandymo, tūtelių ir kulku kolekcijų sudarymo, tvarkymo ir naudojimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45 straipsnis. Ginklų ir šaudmenų apyvartos kontrolė

1. Ginklų ir šaudmenų apyvartą Lietuvos Respublikos teritorijoje kontroliuoja Vidaus reikalų ministerija, Ginklų fondas, pagal savo kompetenciją kitos valstybės institucijos.
2. Valstybės tarnautojai, įgalioti kontroliuoti ginklų ir šaudmenų apyvartą, turi teisę:
  - 1) apžiūrėti ginklus ir jų gamybos, taisymo, prekybos, laikymo bei saugojimo vietas;
  - 2) reikalauti, kad asmenys pateiktų dokumentus ir informaciją, reikalingą kontrolei atlikti;
  - 3) nustatę pažeidimus, duoti privalomus nurodymus juridiniams ir fiziniams asmenims šiuos trūkumus pašalinti;
  - 4) imtis kitų priemonių, numatytų įstatymų bei kitų teisės aktų;
  - 5) įstatymų nustatyta tvarka įeiti į nuosavybės ar nuomos teise priklausančias patalpas.
3. Specialaus statuso subjektų ginklų ir šaudmenų apyvarta kontroliuojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

46 straipsnis. Keitimasis informacija su užsienio valstybėmis dėl ginklų, šaudmenų apyvartos

1. Leidimą (licenciją) eksportuoti (išvežti) šaunamuosius ginklus, šaudmenis, jų dalis išdavusi institucija privalo informuoti bet kurią užsienio valstybę apie Lietuvos Respublikos teritorijoje užsienio valstybės subjektui realizuotą, dovanotą ar visam laikui iš Lietuvos Respublikos išvežamą šaunamąjį ginklą bei šaudmenis. Tokia informacija užsienio valstybei turi būti perduodama nedelsiant.
2. Užsienio valstybių ginklų apyvartą kontroliuojančioms institucijoms iki šaunamojo ginklo įvežimo į tas valstybes turi būti pateikti duomenys apie asmenį, kuris realizavo ginklą, ir apie asmenį, kuris jį įsigijo, taip pat šaunamojo ginklo, šaudmenų duomenys:
  - 1) asmenų vardai, pavardės, gyvenamosios vietos adresas;
  - 2) paso, kitų asmens dokumentų serija, numeris, jei yra, asmens kodas;
  - 3) ginklo tipas, modelis, numeris, šaudmens tipas, šaudmenų kiekis;
  - 4) koku būdu ginklas, šaudmenys bus išvežti iš šalies;
  - 5) ginklo, šaudmenų išsiuntimo ir numatomo gavimo datos.
3. Informacija apie šaunamųjų ginklų ir šaudmenų importą, eksportą, tranzitą, įvežimą ar išvežimą iš Lietuvos Respublikos, sunaikinimą teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

47 straipsnis. Atsakomybė už ginklų ir šaudmenų apyvartos pažeidimus

Asmenys, pažeidę ginklų ir šaudmenų apyvartos, jos kontrolės tvarką, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

48 straipsnis. Tarptautinių sutarčių taikymas

Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis nustato kitokius negu šiame Įstatyme reikalavimus, taikomos tarptautinės sutarties nuostatos.

49 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. liepos 1 d., išskyrus 22 straipsnio 5 dalies 6 ir 7 punktus, 23 straipsnio 3 dalies 2 punktą, 6 ir 7 dalis, 36 straipsnį, 37 straipsnio 2 dalį ir 51 straipsnį.
2. Įstatymo 22 straipsnio 5 dalies 6 ir 7 punktai, 23 straipsnio 3 dalies 2 punktas, 6 ir 7 dalys, 36 straipsnis, 37 straipsnio 2 dalis įsigalioja Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare. Iki to laiko Europos Sąjungos valstybių narių nuolatiniams gyventojams taikomi bendri šio Įstatymo reikalavimai užsieniečiams.
3. Ginklai, kurie iki Įstatymo įsigaliojimo asmenims buvo įteikti kaip vardiniai, įsigaliojus šiam Įstatymui, tampa asmenų, kuriems jie buvo įteikti, nuosavybe.

4. Šio Įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nustatyti griežtesni nei iki šio Įstatymo įsigaliojimo galiojusio Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 19 straipsnio 8 dalyje nustatyti teisės turėti ginklus apribojimai netaikomi asmenims, kurie ginklus įsigijo iki šio Įstatymo įsigaliojimo, jei aplinkybės, dėl kurių gali būti taikomi apribojimai, atsirado iki šio Įstatymo įsigaliojimo.

50 straipsnis. Įstatymų pripažinimas netekusiais galios

Įsigaliojus šiam Įstatymui, netenka galios:

- 1) Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymas (Žin., 1996, Nr. 69-1665);
- 2) Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 7, 9, 23, 31, 38 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 1999, Nr. 55-1768);
- 3) Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 23 ir 31 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 39-1089);
- 4) Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 7, 9, 23, 31 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 41-1166);
- 5) Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 23 ir 31 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 103-3655).

51 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei

Pasiūlyti Vyriausybei:

- 1) iki 2002 m. gruodžio 31 d. parengti ir pateikti Seimui įstatymų, susijusių su šio Įstatymo įgyvendinimu, pakeitimų ir papildymų projektus;
- 2) iki 2003 m. balandžio 1 d. parengti ir patvirtinti lydimočius Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

REPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS